

1. Inleiding

Dit is pedagogisch profiel beschrijft de werkwijze en specifieke uitgangspunten van Kinderkunstmenzjes. Het profiel is door de pedagogisch medewerkers van deze locatie geschreven vanuit de visie, het pedagogisch beleid en alle praktijkervaringen.

Kinderkunstmenzjes kent een leeftijdsopbouw van 0-4 jaar en bestaat uit een groep. Per dagdeel zijn er maximaal 12 kinderen aanwezig. In de begintijd werden hier alleen de kinderen van de werknemers van Menzis opgevangen. Inmiddels zijn er ook kinderen van 'buitenaf' die komen. KinderkunstMenzjes is een vrolijk gekleurde ruimte waarin groot en klein met elkaar samenspelen. Als de grote kinderen na de boterham op bed liggen is er tijd voor de kleinere kinderen die 's ochtends al een dutje hebben gedaan. Elke dag worden er activiteiten ondernomen. Dat is heel divers: van knutselen tot doen alsof-spelletjes, van zingen tot lekker buiten rond rennen, van poppenkast tot een bezoek aan de kinderboerderij.

2. Indeling in stamgroepen, leidster-kind ratio en het gebruik van de ruimte bij Kinderkunstmenzjes

2.1. Stamgroepen

De kinderkunstmenzjes bestaat uit één verticale stamgroep waar maximaal 12 kinderen van 0-4 jaar worden opgevangen. Per dag zijn er twee pedagogisch medewerkster op de groep aanwezig. In zijn totaliteit zijn er 4 vaste krachten werkzaam bij de kinderkunstmenzjes. Naast de vaste krachten is er ook vaste invalkracht voor deze locatie die zoveel mogelijk de vervanging van de vaste groepsleiding voor haar rekening neemt. Dit om zoveel mogelijk continuïteit voor de kinderen te waarborgen.

2.2. Speelhal

De kinderkunstmenzjes zitten als dagverblijf in het pand van zorgverzekeraar MENZIS en hebben daar één grote groepsruimte tot hun beschikking, hier is geen speelhal aan toegevoegd.

2.3. Gebruik van ruimtes

Naast de grote speelruimte hebben we bij de kinderkunstmenzjes een centrale keuken, twee slaapkamers, een sanitaire ruimte met twee toiletjes en wastafels voor de kinderen. De speelruimte is als volgt ingedeeld: Een hoek waar de tafel staat om aan te eten en te drinken, maar ook om aan te puzzelen en te knutselen. Een speelhuis met heerlijke glijbaan. Een huisje waar kinderen kunnen spelen en zich af en toe aan het zicht kunnen onttrekken. Een bouwhoek en een poppen hoek voor imitatie spel. De buitenruimte is ruim van opzet en is afgezet door een hekwerk en groenvoorziening. De tuin biedt de mogelijkheid voor de kinderen om te fietsen, ontdekken, met zand te spelen. Er is zelf een heuvel met daarin een grote betonnen buis waar je overheen kunt lopen of rennen als je durft en doorheen kunt kruipen. De tuin biedt veel variatie in spel mogelijkheden, voor iedere doelgroep een leuke uitdaging om in te spelen.

3. De visie van Kinderkunstmenzjes op kinderen, opvoeden en de rol van de kinderopvang

Visie op kinderen en opvoeden

'Jazeker, de honderd is er wel!'

In ons werken sluiten we aan bij de belevingswereld van het kind. Een kind spreekt honderd talen. We proberen die honderd talen te prikkelen en te stimuleren. Er is niet één manier om bijvoorbeeld te verven. Dat kan met een kwast, maar ook met je handen, met een stok, met draadjes met een wc-rolletje, met alles is mogelijk! Doordat kinderen de vrijheid hebben om te experimenteren, merken ze vanzelf wat wel of niet werkt. Ook bij heel jonge kinderen zie je dit al. Soms geven materialen heel verrassende resultaten. Ons motto: niet het eindresultaat is belangrijk, maar de weg er naar toe. Met knutselen geven kinderen vorm aan hun wereld, maar ook met muziek, drama, dans, beweging, enz.

We laten ons inspireren door verschillende pedagogen en/of manieren van werken. Aspecten van hun visie zijn verweven in onze visie.

auteur	portefeuillehouder	autorisatie dir	geldig m.i.v.	versie nr.
groepsleiding	a.vermeulen	o.bakker	17-11-2010	3

Malaguzzi:

Malaguzzi is de grondlegger van de werkwijze Reggio Emilia. Hij heeft ons geïnspireerd in het aanbieden en uitbouwen van gerichte activiteiten voor kinderen. Een belangrijk onderdeel in het kiezen van activiteiten is het goed luisteren en kijken naar kinderen: waar zijn ze mee bezig, waar ligt hun belangstelling, wat is belangrijk in hun ontwikkeling? Door verschillende activiteiten aan te bieden, stimuleren we de kinderen in het uiten van gevoelens, het non-verbaal communiceren en het onderzoeken van dingen die hun interesse hebben.

Malaguzzi stelt dat het zichzelf uitdrukken en communiceren heel wezenlijk is voor kinderen. Jongere kinderen kunnen dit nog moeilijk met woorden doen. Zij hebben wel veel andere manieren om zich te uiten: door te wijzen, ergens naar toe te kruipen, te zingen, te dansen, te tekenen, te knutselen, enzovoort. Malaguzzi wil kinderen stimuleren om op allerlei manieren hun stem te laten horen. De volwassenen dienen hiertoe de mogelijkheid te creëren waarin kinderen zich kunnen uiten.

Gordon:

Thomas Gordon heeft een methode ontwikkeld waarin kinderen en volwassenen sociale discipline en zelfdiscipline wordt bijgebracht, zonder gebruik te maken van ouderwets machtsvertoon, zoals het systeem van straffen en belonen. De Gordonmethode leert mensen compromissen te sluiten, oplossingen te vinden, waardoor niet de één of ander gelijk of zijn zin krijgt. Er zijn 3 kernbegrippen:

- Actief luisteren en kijken (wat speelt er bij een kind?).
- Ik-boodschappen geven (bijv. ik vind het vervelend dat je zo veel lawaai maakt).
- De overlegmethode (hoe lossen we dit probleem samen op?).

Het actief luisteren naar een kind spreekt ons erg aan. Het is belangrijk te weten wat er bij een kind speelt, voordat je daar je pedagogisch handelen op af gaat stellen. We tonen respect voor het kind door goed naar hem te luisteren of te kijken naar en benoemen van zijn gevoelens. Bij het niet nakomen van gemaakte afspraken, keuren we het gedrag van het kind af, niet het kind zelf.

Freinet:

De term zinnig bezig zijn staat centraal in de pedagogiek van Freinet. Iedereen zou zinvol werk moeten kunnen verrichten. Spelen en leren kunnen ook vormen van zinvol werk zijn voor kinderen, zo lang het kind maar niet in een fantasiewereld wordt gezet, maar deel kan nemen aan de echte wereld. Freinet zag dat kinderen erg geïnteresseerd waren in de echte dingen, zoals huishoudelijk werk.

Waarom zou je ze daar niet aan mee laten doen? Met veilig materiaal, overzicht en vertrouwen in hun kunnen, maak je de bezigheden van de kinderen zinvoller, dan dat ze alleen maar mogen doen alsof. Kinderen verantwoordelijkheid geven voor het reilen en zeilen in de groep en ze iets te kiezen aanbieden (bijv. echte pannen en potten, waardeloos materiaal, houten speelgoed, echt gereedschap), waardoor ze kunnen experimenteren en hun keuze goed kunnen uitproberen, is ook een belangrijk thema bij Freinet. Het kind kan de wereld via spel ontdekken. Spel is hiermee niet een bezig zijn, maar een serieus gegeven. In de praktijk betekent dit voor ons dat er genoeg speelmogelijkheden aangeboden worden. Daarnaast is het belangrijk dat er ruimte en tijd genoeg is voor alle kinderen om te spelen.

Creativiteit is een belangrijk gegeven in de theorie van Freinet. Het appelleert niet alleen aan alle ontwikkelingsgebieden, maar is in feite een uitingsmiddel voor kinderen op het emotionele vlak. We onderschrijven de waarde van creativiteit in het flexibel leren omgaan met problemen.

Korczak:

De opvoedingsideeën van Korczak worden wel de pedagogiek van het respect genoemd. Essentieel is, dat je als opvoeder de kinderen met liefde, respect en begrip benadert. Kijk goed naar de kinderen. Met verwondering. Ook en vooral als je ze al lang kent. Steeds blijven zoeken naar wat dit kind bezig houdt, waarin verschilt dit kind van anderen, hoe ben ik als opvoeder ten opzichte van dit kind, reageer ik impulsief op de groep of neem ik afstand?

Dit alles betekent niet dat er geen regels moeten zijn, want Korczak geloofde juist erg in de structuur die regels de kinderen bieden. Je laat de kinderen mede de regels, het dagritme en de rituelen bepalen.

Het continu blijven kijken naar kinderen en activiteiten op hun belevingswereld afstemmen is dan ook terug te vinden in onze werkwijze. Daarnaast gaan we er van uit, dat de regels nodig zijn om duidelijkheid te scheppen voor de kinderen. Deze regels moeten redelijke en te begrijpen zijn voor de kinderen.

Bowlby:

Deze theorie onderstreept het belang van een veilige, stabiele omgeving voor kinderen. Zij leren zo vertrouwen krijgen in de wereld om zich heen en vooral in de personen die zich daar bevinden. De veiligheid bevordert het zelfvertrouwen, wat vooral belangrijk is in het leggen van relaties op latere leeftijd.

Volgens Bowlby is vooral hechting met de moeder belangrijk. Onderzoeken hebben echter uitgewezen, dat een kind meerdere hechtingsrelaties kan hebben. Belangrijk is, dat deze relaties wel stabiel zijn en er niet te veel wisseling plaats vindt.

Visie op de rol van de kinderopvang

De opvoeding van een kind ligt in eerste instantie thuis bij de ouders. Wij zien onze rol van de kinderopvang als aanvulling op de thuissituatie. Het allerbelangrijkste vinden wij dat een kind zich veilig en vertrouwd moet voelen binnen ons kindercentrum, alleen dan kan een kind zich optimaal ontwikkelen. Deze veiligheid proberen wij te creëren door het bieden van zoveel mogelijk veiligheid en continuïteit binnen de stamgroep. Er is een structuur in de dagindeling waardoor kinderen weten waar ze aan toe zijn. Door het inzetten van vaste groepsleiding op de groep willen we zorgdragen voor een veilig klimaat waar kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen. De kinderkunstmenzjes biedt kinderen de mogelijkheid om zich naast thuis in een groep te kunnen ontwikkelen. Er zijn altijd andere kinderen aanwezig om mee te spelen. Tevens biedt de groep de ruimte om te kunnen experimenteren met verschillende materialen en speelgoed. Dit aspect hangt nauw samen met onze belangrijkste visie, namelijk die van REGGIO EMILIA. Kinderen leren in eerste instantie van elkaar en zijn elkaars eerste pedagoog. De tweede pedagoog zijn de volwassenen in dit geval de pedagogisch medewerkers die een begeleidende rol hebben tijdens de groepsprocessen waarin de kinderen zich bevinden. Tevens ondersteunen ze de kinderen en geven hen de ruimte om zich te kunnen ontwikkelen in hun eigen tempo. De derde pedagoog is de ruimte, deze is heel belangrijk voor de kinderen. De ruimte maakt het mogelijk voor de kinderen om de verschillende aspecten als creativiteit, cognitief vermogen, sport en spel, muziek, gestructureerde en ook vrije activiteiten optimaal tot uiting te laten komen. De ruimte is zo ingedeeld dat de verschillende aspecten ook aan bod komen. Dit maakt dat kinderen bij ons de mogelijkheid hebben zich ieder in zijn eigen tempo te ontwikkelen en dat we respect hebben voor ieders eigenheid als individu. ***Alle medewerkers van kinderkunstmenzjes maken kennis met de werkwijze van REGGIO EMILIA. Dit doen we in samenwerking met het Kievitsnest door in de REGGIO werkgroep met elkaar van gedachten te wisselen over hoe we deze werkwijze in de dagelijkse praktijk vorm geven. Tevens proberen we opfriscursussen te volgen en bezoeken we congressen en tentoonstellingen rondom REGGIO om inspiratie op te doen.***

4. De pedagogische doelstelling van Kinderkunstmenzjes

Het eindresultaat is niet het belangrijkste, wel het ontdekken ervan en de weg er naar toe. We leggen in onze manier van werken met de kinderen veel nadruk op creativiteit en activiteiten. ***Dit komt natuurlijk het best tot haar recht als de kinderen zich veilig voelen. Dan komt een kind tot spelen en tot ontwikkeling, dat is het meest essentieel.***

5. De pedagogische praktijk rondom de basisregels Kinderkunstmenzjes

In het algemene pedagogisch beleid is in de vorm van pedagogische basisregels voor de hele organisatie vastgelegd *wat* we doen. In dit pedagogisch profiel beschrijven wij *hoe* we dit doen op bij de

auteur	portefeuillehouder	autorisatie dir	geldig m.i.v.	versie nr.
groepsleiding	a.vermeulen	o.bakker	17-11-2010	3

kinderkunstmenzjes. De basisregels zijn onderverdeeld naar de vier opvoedingsdoelen uit de Wet Kinderopvang.

5.1. Emotionele veiligheid bij Kinderkunstmenzjes

Het meest kenmerkende van Kinderkunstmenzjes op het gebied van emotionele veiligheid is:

- ❖ Bekende gezichten die op vaste dagen werken.
- ❖ De tijd nemen voor de kinderen die wat meer individuele aandacht nodig hebben.
- ❖ Kind hartelijk welkom heten en alvast wat te spelen klaar hebben liggen, zodat het kind meteen aan de slag kan als hij dit wil.

We besteden veel aandacht aan het ontvangen van kinderen en ouders bij binnenkomst. Doordat kinderen geleidelijk binnen stromen heeft de groepsleiding uitgebreid de tijd voor ontvangst en overdracht onder het genot van een kopje koffie of thee. Dit maakt het mogelijk een fijne band op te bouwen met zowel de kinderen als hun ouders.

5.1.1. We besteden aandacht aan het wennen op een nieuwe groep

We stellen in ieder geval een dagdeel wennen voor aan de ouders. Zo weten we hoe het kind is en hoe het kind reageert in een nieuwe situatie. Bij baby's gaat dit vaak wel goed. Is het kind al wat ouder, dan laten we het kind wat vaker wennen.

5.1.2. Bij plaatsing van kinderen rekening houden met specifieke omstandigheden, zoals samenstelling van de groep op dat moment

Bij de locatie Menzis is 1 groep van 0-4 jaar (verticale groep). De afdeling Plaatsingen houdt rekening met de leidster-kind ratio. Het is wat moeilijker om rekening te houden met specifieke omstandigheden op de groep, omdat de groep vooral opvang biedt aan kinderen van medewerkers van Menzis. Plaatsingen overlegt vaak met de pedagogisch medewerkers, vooraal als het om een plaatsing van een baby gaat. Zijn er op dat moment baby's of dreumesen die wat meer tijd en begeleiding vragen, dan houdt Plaatsingen daar rekening mee.

5.1.3. Rekening houden met specifieke behoeften van kinderen en eigenheid van kind respecteren

Er wordt altijd rekening gehouden met specifieke behoeften van een kind. Ieder kind heeft zijn gebruiksaanwijzing. Wij proberen op een lijn te komen met de ouders, zodat het kind veiligheid en duidelijkheid ervaart.

5.1.4. Gevoelens (bv. blijdschap, verdriet) serieus nemen

We gaan hier serieus mee om. De oudere kinderen laten we hun verhaal vertellen. We helpen hen daarbij door hun gevoelens te benoemen en samen een oplossing te zoeken. Bij baby's en dreumesen gebeurt dit ook, maar dan meer vanuit het non-verbale 'emotie benoemen' ('ik zie dat je verdrietig bent') en troosten. Bij blijdschap stralen we dit ook zelf uit. We ontvangen de kinderen in hun emotie.

5.1.5. Zorgen voor veilige hechting, voor geborgenheid, zorgen dat kinderen zich veilig voelen; zorgen voor voorspelbaarheid, structuur in de dag, vaste en sensitieve groepsleiding, rituelen en vieringen

Op de groep is een vaste dagindeling, zijn er duidelijke regels en mogen kinderen hun verhaal doen. Bij conflicten zoeken we samen met de kinderen naar een oplossing. Het kind mag zijn wie hij is in al zijn eigen-aardigheden. Op zijn tijd even lekker op schoot en knuffelen.

5.1.6. Aandacht voor lichaamstaal, 'lezen' (zich inleven, invoelen, begrijpen) van kinderen, maar niet te snel invullen

Soms valt het op als een kind zich lichamelijk anders gedraagt dan je van dit kind gewend bent. Soms heel wild en enthousiast of juist sloom en futloos. Bij jonge kinderen kom je door middel van observeren er achter wat er aan de hand kan zijn. Met de oudere kinderen kun je in gesprek gaan en door het stellen van vragen er achter komen wat er aan de hand kan zijn. Vaak is er veel overleg tussen de pedagogisch medewerkers over hoe een kind in zijn vel zit. Soms is er een duidelijke link met de overdracht van de ouders 's ochtends (druk weekend), soms ook niet.

5.1.7. Aandacht voor ingrijpende gebeurtenissen in het leven van een kind

We gaan hier altijd op in. We praten met de kinderen over hun gevoelens. We overleggen met de ouders hoe ze hier thuis mee omgaan, zodat we de manier van omgaan met de gebeurtenis op elkaar kunnen afstemmen.

auteur	portefeuillehouder	autorisatie dir	geldig m.i.v.	versie nr.
groepsleiding	a.vermeulen	o.bakker	17-11-2010	3

5.1.8. Aandacht voor lichamelijke veranderingen bij een kind

Bijna alle jongens en meisjes komen in de piemel & plasserfase. We gaan hier heel open mee om en proberen vragen zo veel mogelijk op een speelse manier te beantwoorden.

5.1.9. Accepteren van elk kind zoals het is, elk kind zijn eigen ontwikkeling in zijn eigen tempo gunnen, stimuleren als dat nodig is

Het ene kind is nu éénmaal sneller met bepaalde dingen, dan een ander. We houden hier zeker rekening mee. We bieden uitdagende activiteiten aan en stimuleren ook de minder 'snelle' kinderen. Soms zijn we ook 1 op 1 met een kind bezig.

5.1.10. Iedereen is 'anders' en ieder kind mag er zijn

We houden rekening met gevoelens, karakter en eigenaardigheden van alle kinderen. Ieder kind mag zijn verhaal doen. We leren de kinderen ook om te gaan met het gedrag van een ander kind. Zeker in een groepssamenstelling van 0-4 jaar oud, zoals wij die hebben, mag elk kind er zijn, maar betekent ook dat je rekening moet houden met elkaar. Ook de baby's en dreumesen mogen lekker op de grond spelen. Dat betekent voor de oudere kinderen, dat ze hun spel iets moeten aanpassen en rekening moeten houden met de jongere kinderen.

5.1.11. Bij overtreden van regels nooit het kind afkeuren, alleen het gedrag

We spreken de kinderen aan op hun gedrag. Soms zetten we het kind even apart (bijv. bij de kapstok). Dan bespreken we met het kind het ongewenste gedrag. We benoemen juist positief gedrag waardoor kinderen minder snel in negatief gedrag vervallen. We gaan samen met het kind een activiteit doen om gedrag positief te wenden, bijvoorbeeld: 'Ik zie dat jullie de puzzel op de grond gooien, dat is jammer dan gaat hij stuk.' Zullen we hem samen aan tafel gaan maken?'

5.1.12. Een sfeer scheppen waarin kinderen zich welkom voelen

De kinderen worden 's ochtends enthousiast ontvangen ('goedemorgen'). op tafel liggen vaak al wat puzzels klaar, of potloden & papier, zodat de kinderen meteen aan de slag kunnen als ze dat willen. Samen nemen we zwaaiend afscheid van papa en/of mama.

5.1.13. Praten met kinderen en uitleg geven als ze grenzen overschrijden

We gaan er even rustig voor zitten met het kind. We vragen of het kind ons aan wil kijken en leggen duidelijk uit waarom bepaald gedrag niet kan. We belonen het kind ook als het kind iets goeds doet.

5.1.14. Bij flexibele opvang extra aandacht voor rust op de groep, waarborgen van continuïteit voor kind en de groep

Er is geen flexibele opvang bij de kinderkunstmenzjes.

5.2. Persoonlijke competenties bij Kinderkunstmenzjes

De belangrijkste punten hieruit voor Kinderkunstmenzjes:

- ❖ kinderen krijgen letterlijk de ruimte om zijn eigen identiteit te ontwikkelen.
- ❖ d.m.v. thema's wordt er ingespeeld op de beleavingswereld van het kind in individuele – en groepsactiviteiten.

We stimuleren de kinderen om zelf hun grenzen naar elkaar toe aan te geven.

5.2.1. Zorgen voor uitdagende omgeving die tegemoet komt aan het verlangen van kinderen om op verkenning te gaan, nieuwe dingen te ontdekken en zich de wereld eigen te maken

We bieden regelmatig activiteiten aan op ontwikkelingsniveau, bijvoorbeeld spelletjes doen, klimparcours uitzetten, dozen om mee te spelen, enz.

5.2.2. Zorgen voor afwisseling door aanbod van rustige en meer actieve activiteiten, voor gevarieerd spel materiaal waardoor kinderen spelenderwijs de grenzen van hun eigen 'kunnen en kennen' ontdekken, ervaren, verleggen en daarvan leren

Als er nieuwe luiers zijn besteld, komen deze binnen in grote dozen. Het sjouwen van de dozen is al een hele uitdaging. Als je ze niet kunt tillen, moet je wat anders verzinnen. Als de luiers in de kast liggen, zijn de dozen ideaal

speelmateriaal. Je kunt er in gaan zitten, er een trein van maken, er een verstopplek van maken, er achter leren lopen, een huisje van maken, ze beschilderen, enz.

Zijn de kinderen lekker aan het rennen, dan is een parcours een leuke uitdaging. Ook voor de kleinere kinderen kun je met matten, kussens en dozen een parcours maken waar ze overheen kunnen kruipen en klauteren.

5.2.3. Mogelijkheden bieden voor ontwikkeling van motoriek, kinderen aanmoedigen motorische vaardigheden te vergroten

Naast de al genoemde parcoursen, kun je samen fietsen, klimmen, ketting rijgen (grote kralen, wc-rolletjes). Bij Kinderkunstmenzjes mogen kinderen buiten spelen onder indirect toezicht. Het buitenhek heeft een slot wat niet door kinderen te openen is. Dit betekent dat sommige grotere peuters soms alvast naar buiten mogen terwijl de pedagogisch medewerkers nog aan het opruimen zijn. We gaan natuurlijk wel eens in de 5 à 10 minuten even buiten kijken of alles nog goed gaat en natuurlijk checken we eerst of het buitenhek goed gesloten is voordat de kinderen naar buiten gaan.

5.2.4. Stimuleren spraak- en taalontwikkeling door duidelijk en correct spreken, zinnen zo nodig herhalen i.p.v. verbeteren, anderstalige kinderen in het Nederlands aanspreken, activiteiten verbaal begeleiden en gebruik maken van verhalen, liedjes en rijmpjes

Er wordt door de dag heen veel gezongen en boekjes gelezen (ook individueel). Woorden en zinnen worden goed herhaald in plaats van verbeterd. Kinderen uitdagen om zaken te benoemen in plaats van alles met 'die, die' aan te wijzen. Er wordt veel benoemd tijdens allerlei momenten op een dag.

5.2.5. Stimuleren verstandelijke ontwikkeling door aanbieden van gevarieerd spel materiaal, reële eisen stellen afgestemd op leeftijd en belangstelling van kinderen

Door te kijken naar de kinderen weet je waar hun interesses liggen. Daar spelen we op in d.m.v. activiteiten en spelletjes. Niet alles heeft de interesse van alle kinderen. We splitsen de groep, omdat je dan in kunt spelen op de leeftijd van de kinderen. De activiteiten kunnen hetzelfde onderwerp hebben, maar zijn aangepast aan de leeftijd en belangstelling van de kinderen.

5.2.6. Stimuleren van creatief denken, kinderen aanmoedigen nieuwe dingen uit te proberen, initiatieven te nemen

Dit gebeurt de hele dag door. De kinderen smeren hun eigen boterham, doen zelf hun jas en schoenen aan en uit. We stimuleren de kinderen om zelf iets te vragen of te zeggen. We kauwen niet alles voor. Door middel van kleine aanwijzingen laten we kinderen iets zelf uitvinden. Ook op het gebied van activiteiten mogen kinderen hun eigen invulling daaraan geven. Verven kun je met een kwast, maar ook met allerlei andere dingen, bijv. wc-rolletjes, ballen of een speelgoedautootje.

5.2.7. Rekening houden met specifieke behoeften en interesses van kinderen, elk kind accepteren zoals het is, elk kind eigen ontwikkeling in eigen tempo gunnen

Ieder kind heeft zijn eigen tempo, behoefte en interesse en daar wordt op ingespeeld. We proberen de kinderen te stimuleren tot nog meer en we proberen de wat snellere kinderen meer uitdaging te bieden.

5.2.8. Kinderen helpen zelfvertrouwen te ontwikkelen door te stimuleren, waarderen en complimenteren

We stimuleren de kinderen om zo veel mogelijk zelf te doen. We geven het kind aanwijzingen en bieden hulp als het kind daar om vraagt of als je ziet dat het echt niet lukt. Als dingen lukken of als kinderen het goed geprobeerd hebben, laten we dat merken door onze waardering uit te spreken en het kind complimentjes te geven.

5.2.9. Kind ruimte geven om eigen identiteit te ontwikkelen

We geven het kind letterlijk de ruimte om zijn eigen identiteit te ontwikkelen. Op de groep zijn verschillende hoeken ingericht waar kinderen tot telkens weer ander spel kunnen komen. We bieden de kinderen uitdagingen, zodat ze hun eigen grenzen leren kennen. Dat kan zijn door het aanbieden van een puzzel met net wat meer stukjes of door nieuwe verkleedkleden aan te schaffen. Ook wordt er ingespeeld op interesses van de kinderen door de hoeken aan te passen. Zo is het huisje nog knusser gemaakt, nadat bleek dat de kinderen er erg veel speelden. Door andere spullen in het huisje te leggen, bleven de kinderen telkens nieuwe uitdagingen tegenkomen. Het ene kind kon daar wel mee uit de voeten, het andere kind had genoeg aan de zaken die er al waren.

auteur	portefeuillehouder	autorisatie dir	geldig m.i.v.	versie nr.
groepsleiding	a.vermeulen	o.bakker	17-11-2010	3

5.2.10. Kinderen leren zelf conflicten oplossen en assertief te zijn

We stimuleren kinderen om zelf hun grenzen aan te geven tegen elkaar. 'Zeg maar dat je het niet leuk vindt'. Door het kind hierin te ondersteunen en te begeleiden, zal het vaker zelf het initiatief nemen om aan te geven waar zijn grens ligt. We laten beide 'partijen' hun verhaal doen en proberen samen met de kinderen tot een oplossing te komen.

5.2.11. Praten met kinderen en uitleggen als ze grenzen overschrijden

We gaan op ooghoogte van het kind zitten en leggen uit waarom iets niet kan en wat er kan gebeuren (oorzaak en gevolg). Soms ontstaan er gevaarlijke situaties en moet je snel ingrijpen. Daarna praat je er met het kind over. Vaak moet je dan ook even uitleggen, dat je schrok en daarom zo snel ingreep.

5.2.12. Aandacht voor evenwicht tussen groepsactiviteiten en individuele activiteiten

Het is maar net wat er speelt op de groep. Soms hebben veel kinderen dezelfde interesse en is dat het uitgangspunt, soms speelt er iets bij een kind en ga je daar mee aan de slag. In de praktijk is het zo, dat 's ochtends vaak een groepsactiviteit wordt gedaan, omdat dan de meeste grotere kinderen op zijn. Als 's middags de grotere kinderen op bed liggen en er zijn nog een paar kinderen op, dan is er tijd voor de individuele activiteiten. Samen met een baby het verven ontdekken, het speelgoed met de kleinere onderdelen komen te voorschijn voor de kinderen die niet hoeven te slapen, een boekje voorlezen, lekker even buiten spelen en alle ruimte voor jezelf hebben, enz. Vaak is één van ons bezig met het geven van bijv. een fles en leidt de ander de activiteit.

5.2.13. Aandacht voor lichamelijke veranderingen en ontwikkeling van seksualiteit

We spelen hier d.m.v. thema's op in als het speelt op de groep, bijv. het thema lichaam. Wat zit er allemaal aan je lichaam? Wat kun je allemaal met je armen en benen? Verschil tussen jongens en meisjes. Wat kun je met je lichaam?

5.2.14. Stimuleren gezond en veilig gedrag bij kinderen, rekening houdend met hun leeftijd en ontwikkelingsniveau

We bieden de kinderen speelgoed aan wat bij hun leeftijd hoort. We geven aan waar het speelgoed voor bedoeld is (een pop is geen hamer). Maar de stoelen mogen best gebruikt worden voor een trein of als onderdeel van het klimparcours of als alternatief voor de loopkar. Kinderen krijgen ook de mogelijkheid om zelf te experimenteren met speelgoed.

Als 's middags de kleinere kinderen op bed liggen, komt er speelgoed uit de kast met de wat kleinere onderdelen. Dit kunnen de kinderen niet zelf pakken, maar wordt aangeboden door ons. Samen alles goed opruimen, zodat de kinderen die uit bed komen niet de kleinere onderdelen in hun mond kunnen stoppen.

Op de groep kun je niet rennen i.v.m. de ruimte indeling en de kleinere kinderen die er rond tijgeren of kruipen.

5.3. Sociale competenties bij Kinderkunstmenzjes

De speerpunten van Kinderkunstmenzjes op het gebied van ontwikkeling van sociale competenties zijn:

- ❖ Persoonlijke benadering vanuit gevoel zaken te benoemen en uit te leggen.
- ❖ We wijzen kinderen op de prestaties van andere kinderen, groot en klein.

We benoemen emoties en maken deze bespreekbaar.

5.3.1. Stimuleren van positieve groeps sfeer, kinderen aanmoedigen dingen samen te doen en te delen

We bieden op een enthousiaste manier dingen aan. Het is prettig als je samen een activiteit kunt ondernemen om elkaar te blijven inspireren en motiveren en daarmee ook de kinderen. Zo kun je samen alle kinderen er bij betrekken. De kleinere kinderen die nog niet fysiek mee kunnen doen, kunnen wel van het schouwspel genieten vanuit hun wipstoel of vanaf de schoot van een van ons.

5.3.2. Aanbieden van groepsactiviteiten met aandacht voor evenwicht groepsactiviteiten - individuele activiteiten

Tijdens de groepsactiviteit krijgen de kinderen veel individuele aandacht en stimulatie. Door het noemen van hun naam en het geven van een compliment zie je kinderen groeien. Ook het wijzen op elkaars werk werkt inspirerend en geeft een veilig groepsgevoel.

5.3.3. Kinderen geven-en-nemen leren, leren conflicten op te lossen

auteur	portefeuillehouder	autorisatie dir	geldig m.i.v.	versie nr.
groepsleiding	a.vermeulen	o.bakker	17-11-2010	3

We laten kinderen zo veel mogelijk zelf hun conflicten oplossen en proberen met de kinderen afspraken te maken. Dat kan zijn het speelgoed delen of op elkaar te wachten met om de beurt een rondje op de loopfiets.

5.3.4. Kinderen leren zich in te leven in de ander, begrip te hebben voor de ander

De emoties benoemen voor de kinderen ('kijk eens hoe verdrietig of blij hij is'). Zaken die spelen bij de kinderen bespreken met elkaar als je bijv. met z'n allen aan tafel zit.

5.3.5. Kinderen leren dat iedereen anders is en dat iedereen gelijkwaardig is

Iedereen is gelijk en niets is te gek. We leggen de eventuele verschillen uit aan de kinderen.

5.3.6. Stimuleren andere culturen te verkennen (boeken, spelletjes, gerechten, feesten

We hebben niet veel kinderen uit andere culturen op de groep. We besteden aandacht aan andere culturen door boekjes die we voorlezen. Als het ter sprake komt bij de kinderen, dan gaan we daar zeker op in.

5.3.7. Belonen van gewenst gedrag, corrigeren van ongewenst gedrag; ongewenst gedrag alleen bestraffen als corrigeren niet helpt

We proberen met z'n allen consequent te zijn naar alle kinderen: twee keer waarschuwen en dan bijv. even apart zetten. Spelenderwijs proberen we ongewenst gedrag om te buigen. Onze ervaring is, dat dit goed werkt en het helpt om conflicten te voorkomen.

5.3.8. Kinderen ruimte geven om eigen identiteit te ontwikkelen

We stimuleren de zelfstandigheid en laten kinderen in hun waarde.

5.4. Socialisatie en overdragen van waarden en normen bij Kinderkunstmenzjes

Het allerbelangrijkste op het gebied van socialisatie voor Kinderkunstmenzjes is:

- ❖ Het kind voelt zich op zijn gemak op de groep, als individu, maar ook binnen de groep en met de volwassenen.
- ❖ We vertellen de kinderen veel waar we mee bezig zijn.
- ❖ We stimuleren dat kinderen elkaar helpen.

5.4.1. Als groepsleiding bewust omgaan met eigen waarden en normen

We stemmen onze waarden en normen met elkaar af en met de ouders. We geven de kinderen deze waarden en normen mee. We doen elkaar geen pijn is een afspraak die we met z'n allen maken.

5.4.2. Bewust omgaan met invloed van voorbeeldgedrag op kinderen en geringe invloed van mondelinge overdracht van waarden en normen

We letten op wat we zeggen op de groep en tegen de kinderen. We tonen respect naar elkaar. We leren de kinderen spelenderwijs de waarden en normen. We geven ze wel de kans om dingen zelf te ontdekken en fouten te maken.

5.4.3. Respecteren van anderen, hun mening en hun bezit, vermijden van vooroordelen

Elk kind respecteren en waarderen we zoals hij is. We brengen de kinderen respect bij hoe je met andere kinderen en volwassenen omgaat en hoe je met materialen en speelgoed om gaat.

5.4.4. Respecteren van alles wat leeft

We bekijken allerlei insecten en dieren in en om het kinderdagverblijf en leggen uit dat het een levend iets is en dat het weer terug in de natuur gezet kan worden en niet altijd dood gemaakt hoeft te worden. We brengen regelmatig een bezoek aan de kinderboerderij of dierentuin.

5.4.5. Niet accepteren van gewelddadig of agressief gedrag

We leggen uit dat we geen agressief gedrag accepteren. We leren de kinderen, dat je ook kunt zeggen wat er aan de hand is. Samen kun je naar een oplossing zoeken. Hierbij willen we graag toevoegen dat als een kind agressief speelgoed meeneemt van thuis, bijvoorbeeld een pistool wij dit opbergen in het kastje van het kind zodat het aan het eind van de dag weer mee naar huis kan.

5.4.6. Niet accepteren van pesten

We vinden het belangrijk dat we de ander respecteren zoals hij is. We leggen uit dat je de ander verdriet doet en dat het ook niet leuk is voor de rest van de groep.

auteur	portefeuillehouder	autorisatie dir	geldig m.i.v.	versie nr.
groepsleiding	a.vermeulen	o.bakker	17-11-2010	3

5.4.7. Niet accepteren van liegen

We maken de kinderen duidelijk dat ze gewoon de waarheid kunnen zeggen. We waarderen eerlijkheid. We worden niet boos als een kind iets doet wat niet mag. Daarmee bieden we het kind de veiligheid om eerlijk te vertellen wat er is gebeurd. Ook wij zijn eerlijk tegen de kinderen.

Niet accepteren dat kinderen elkaar onderling zwart maken

We leggen uit dat je de ander verdriet doet en dat het niet leuk is om zo over iemand anders te praten. We geven zelf het goede voorbeeld. Het komt op deze leeftijd niet zo vaak voor dat kinderen elkaar onderling zwart maken.

5.4.8. Aandacht en respect voor de gelijkwaardigheid van ieder kind ongeacht leeftijd, kleur, religie, geslacht etc.

We laten ieder kind in zijn waarde en brengen dit ook over aan de kinderen. Iedereen is gelijkwaardig. We vertellen de kinderen dat niet iedereen hetzelfde is, maar dat mensen verschillend kunnen zijn, bijv. hun huidskleur. Dit zegt niets over de persoon zelf.

5.4.9. Duidelijk zijn over 'onze manieren' maar wel flexibel met regels omgaan

We bespreken met de kinderen dat er regels zijn, maar dat daar ook best van afgeweken kan worden, omdat er bijv. iets bijzonders is of omdat we gewoon even gek willen doen. Eten doen we meestal aan tafel, maar picknicken met een kleedje op de grond is ook leuk. Rennen op de groep kan niet altijd, maar als het wel kan, dan mag het ook.

5.4.10. Stimuleren van onderlinge solidariteit, kinderen aanmoedigen elkaar te helpen

We stimuleren de kinderen elkaar te helpen bij bijv. het aantrekken van verfschorten of de jassen. Je ziet dat kinderen dit ook uit zichzelf gaan doen.

5.4.11. Kinderen leren open te staan voor en respect te hebben voor gewoonten en rituelen van andere (sub)culturen, kinderen stimuleren om gewoonten uit andere culturen te verkennen d.m.v. boeken, liedjes, spelletjes, gerechten en feesten e.d.

De kinderen in de groep zijn daar nog niet zo mee bezig. Er was een stagiaire met een hoofddoek, maar de kinderen ervaren dit niet als anders. Ook de kinderen die tijdelijk met een pleister op hun oog lopen worden niet als anders of raar ervaren. De kinderen in deze leeftijd fase (0-4 jaar) nemen je zoals je bent.

5.4.12. Kinderen leren mensen met lichamelijke of verstandelijke beperkingen te respecteren

Kinderen zijn nog te klein en 'zien' beperkingen niet als zodanig. We hebben respect voor ieder kind zoals het is en handelen hier ook naar.

5.4.13. Respecteren ieders normen en waarden t.a.v. seksualiteit, bewaken van grenzen van alle betrokkenen op dit gebied (groepsleiding en gastouders, ouders, de omgeving)

We geven duidelijk onze grenzen aan wat wel en niet wenselijk is in het bijzijn de andere kinderen op de groep. Ook onze persoonlijke normen en waarden spelen hierin een rol. We maken het bespreekbaar, maar leggen uit aan de kinderen dat je sommigen dingen niet openlijk deelt met anderen. Dat dit dingen zijn die je voor jezelf houdt.

5.4.14. Ontspannen omgaan met blootspelletjes, doktertje spelen e.d. bij jonge kinderen, toezicht houden, ingrijpen als het extreme vormen aanneemt en als kinderen grenzen overschrijden

Over het algemeen komen deze spelletjes niet veel voor. We hebben de afspraak gemaakt dat bij het doktertje spelen de kleren aanblijven. Een blote buik mag best om te luisteren. Op verzoek van ouders doen we de kinderen tijdens het spelen in het badje of tijdens een uitgebreide verfactiviteit een luier aan.

5.4.15. Kinderen leren wanneer ze grenzen overschrijden

We geven de grenzen aan door de regels die er zijn. 'We duwen elkaar niet' en 'tijdens het eten zitten we op onze billen' zijn zomaar twee afspraken die er zijn. Als de kinderen zich niet aan deze afspraken houden, dan spreken

auteur	portefeuillehouder	autorisatie dir	geldig m.i.v.	versie nr.
groepsleiding	a.vermeulen	o.bakker	17-11-2010	3

we ze daar op aan en leggen uit wat de reden hiervoor is. Als een kind na een aantal keren waarschuwen nog steeds de afspraken aan zijn laars lapt, dan zetten we het kind even apart.

5.4.16. Bij overtreden van regels het gedrag afkeuren, niet het kind

Kinderen beseffen niet altijd de gevolgen van hun doen. Door de kinderen uit te leggen en te benoemen wat het teweeg brengt bij een ander kind, kun je aangeven wat wel en niet mag. We gaan er altijd vanuit, dat een kind niet bewust een ander kind pijn doet.

5.4.17. Uitleg geven bij de dingen die je doet

Tijdens het verschonen vertellen we het kind welke handelingen we doen: 'je krijgt nu een schone luier. Eerst doe ik je broek uit. Nu maak ik de knoopjes open en doe ik je vieze luier af. Ik maak je billen even schoon met een doekje. Schone luier weer aan. Ik doe nu je benen omhoog en je broek weer aan. Klaar!'

5.4.18. Kinderen leren om ruzies uit te praten

We begeleiden de kinderen in het oplossen van conflicten. We laten beide partijen hun verhaal doen en we benoemen wat het teweeg brengt bij de ander. We keuren niet het kind af, maar zijn gedrag.

5.4.19. Gewenst gedrag belonen, ongewenst gedrag corrigeren; alleen straffen als corrigeren niet helpt

Wij benoemen altijd positief gedrag bij kinderen, zeker als het gaat om kinderen die ook weleens negatief gedrag laten zien. We belonen dan ook in woorden als het goed gaat op de groep. Soms werken we met het verdienen van stickers, maar dit gaat meestal op bij zindelijkheidstraining. Bij het corrigeren benoemen we ook het gedrag en zeggen daarnaast wat hiervan de gevolgen zijn. Lukt het niet om te corrigeren dan straffen we door een kind tijdelijk binnen de groep even apart te zetten. Daarna gaan we met het kind praten over wat het gedaan heeft en wat hiervan de gevolgen zijn, bijv. bij bijten. We laten kinderen het altijd goed maken met elkaar.